

stærkeste Brud paa Neutraliteten fra vor Side, der overhovedet kan tænkes. Nej, lad os her være fri for Lyrik og lad os tage Situationen, som den er. Vi ere alle Fredsvenner, jeg kan ikke tænke mig nogen fornuftig Grund til, at en eneste Mand i denne Sal skulde være krigsgal. Lad os derfor tage Situationen, som den er, og ville de Midler, Tiden kræver.

Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds kom med den Udtalelse og slog fast, at det netop var hans Forklaring, at naar Rustningerne vare stigende trindt om i Verden, kom det ikke af, at der var Fare for Krigen, men af, at Magthaverne i de forskellige Lande vilde sikre sig et Middel, hvorved de kunde holde Underklasserne nede, naar det kneb. Jeg vil bede det ærede Medlem om at rejse en Tur til de mest demokratiske Stater, der findes i Verden. Det er dem, der i stærkest Grad have øget deres Rustninger i de senere Aar. Jeg vil bede ham tage en Tur over til England og bede ham om at forklare f. Eks. Metalarbejderne i Birmingham, at naar England bygger sine „Dreadnought“er, og naar England — hvad der i det Land kan gøres paa Grund af mange forældede Forhold — ved en vis Besparelse i Hærbudgettet øger sin Hærkampstyrke med 50 pCt., er det for at knuse disse Arbejdere, saa kan jeg garantere det ærede Medlem en Lattersalve, som han aldrig i sit Liv har hørt Mage til. Jeg vil bede ham tage til Amerika og give den samme Forklaring til dem af hans Partifæller, der derovre allerede i Fredstid føre Krig med de japanske Arbejdere, og han vil faa et Svar af dem om, hvad det betyder, naar Nordamerika ruster. Eller hvis han ikke vil rejse saa langt, vil jeg bede ham tage til Svejts og spørge de svejtsiske Borgere — der, hvor enhver Mand er Soldat — om deres stærke Udvikling i Rustningerne vel er ment saaledes, at det skal ende med, at de gensidig begaa Mord.

Det ærede Medlem (Borgbjerg) er overhovedet her ikke naaet længere end til Middelalderen, da man førte Krige af dynastiske Hensyn og den Slags Ting. Han er ganske blind for, at i Nutidens Kampe og Brydninger og ikke mindst i Krigene, som de fremtidig ville blive førte, er der et økonomisk Element af den allervæsentligste Betydning, et økonomisk Element, i hvilket selve de paagældende Landes Arbejdere i inderligste Forstand ere interesserede.

Det ærede Medlem for Ringsted (Zahle)

skuer ligesom det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds ogsaa indad, og da han talte for Husmændenes Krav og om at hæve Husmandsklassen op, stillede han det i Modsætningsforhold til Kravet om Forsvarsvæsenets Ordning. Nu skal jeg ikke komme ind paa Spørgsmaalet Husmænd og Gaardmænd, men jeg vil dog sige, at det forekommer mig ganske irrationelt at ville trække et Partiskel mellem selvstændige Virksomheder indenfor den samme Erhvervsgren, hvor Størrelsen og mange andre Ting ere saa udflydende, som de ere, og hvor Grundlaget for denne Erhvervsgrens hele Liv, hele den Maade, hvorpaa dens Udøvere faa deres Tankesæt, er formet saa ensartet, som Tilfældet er her. I Stedet for — for det ser det ud til at være — af partipolitiske Grunde at søge at skabe og uddybe en Kløft her vilde det vistnok være et mere samfundsnyttigt Arbejde at se at faa den udjævnet det mest mulige. Men jeg skal ikke komme langt ind herpaa. Jeg vil kun sige, at naar det ærede Medlem selv stillede Kravet om — lad os bruge Ordet —: „en Underklassens“ Hævning op *imod* Kravet om en Ordning af vort Lands Forsvar, saa — ja, det ærede Medlem er jo som bekendt ogsaa Lyriker paa Forsvarsomraadet — skyder han ganske ved Siden af, for det virkelige Forhold er dette, at Arbejdet for at højne og hæve Folket eller Dele af Folket socialt og økonomisk indadtil og Bestræbelserne for at værne Folkets Selvstændighed ere ikke modsatte Ting, men de ere Udslag af nøjagtig det samme Princip.

En fransk Marineminister — og det var en radikal Mand — udtalte for et Par Aar siden de Ord: „Landets Forsvar er Demokratiets Pligt“, og den Mand har Ret. Et Lands Forsvar er i sidste Instans den største demokratiske Sag, der overhovedet kan findes i et Land. Det inderste Princip i enhver sund og sand demokratisk Stræben findes i Begrebet Selvhævdelse, og det er akkurat det samme Princip, der ligger til Grund for en Nations Bestræbelser for at værne sig selv mod andre.

Jeg skal da til Slut kun sige, at paa det Punkt af vor politiske Udvikling, vi nu ere naaede til, have vi netop Brug for de to Ting, som det ærede Medlem for Æbeltoft (N. Neergaard) paakaldte: *Storsyn* og *Rummelighed*. Vi leve altfor meget under gamle og overleverede Partiformationer, der have deres Rod i en Fortid, som det kun er Spild af Kræfter at blive ved at